

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Auteur

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

TER BESLISSING

Datum

6 mei 2022

Kenmerk

WJZ / 22199907

Bhm: 22163061

Bijlage(n)

2

nota

Beslisnota bij memorie van antwoord wetsvoorstel tot wijziging Mijnbouwwet in verband met aanpassing van vergunningstelsel opsporen en winnen aardwarmte

[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Aanleiding

De Eerste Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV) heeft op 6 april 2022 voorlopig verslag uitgebracht op het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet (aanpassing van het vergunningstelsel voor opsporen en winnen van aardwarmte). In dit verslag hebben Kamerleden (PVV, GroenLinks, PvdA en Fractie-Nanninga) vragen over het wetsvoorstel gesteld. Bijgaande memorie van antwoord bevat de reactie op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgaande aanbiedingsbrief en de memorie van antwoord ondertekenen.

Kernpunten

De belangrijkste onderwerpen, waar vragen over worden gesteld in het voorlopige verslag van de Eerste Kamer en die worden beantwoord in de memorie van antwoord zijn vergunningverlening en drinkwater.

Toelichting

1. In het voorlopig verslag vraagt de PVV-fractie aandacht voor vergunningverlening.
 - Zo vraagt de PVV-fractie of alle geothermieputten wel beschikken over de benodigde vergunningen en of alle werkende geothermieputten beschikken over een goedgekeurd winningsplan.
 - In antwoord hierop geeft u aan dat van acht geothermieprojecten, waar al wel aardwarmte op een veilige en verantwoorde manier wordt gewonnen, alsnog een winningsplan wordt beoordeeld.

- Voor zeven van de acht projecten, waar aardwarmte wordt gewonnen zonder goedgekeurd winningsplan, is inmiddels een ontwerpbesluit gepubliceerd. Naar verwachting zullen deze zeven projecten voor de zomer een definitief besluit ontvangen. Voor het achtste project wordt gestuurd op een definitief besluit vóór 1 januari 2023, de beoogde inwerkingtredingsdatum van de gewijzigde Mijnbouwwet.
 - Tot het moment van definitieve instemming met het winningsplan zijn de waarborgen voor een veilige en verantwoorde winning waar mogelijk via de omgevingsvergunning meegenomen en ziet SodM toe op de naleving hiervan.
2. Diverse fracties hebben vragen over drinkwater.
- Zo vraagt de PVV-fractie of de toekomstige drinkwatervoorraden al zijn aangewezen en of hun beschermingsregime al is vastgesteld en of het niet voor de hand ligt om aan drinkwater altijd een 'zwaarwegend belang' toe te kennen. De leden van de Fractie-Nanninga vragen zich naar aanleiding van het rapport van de Algemene Rekenkamer (ARK) af of de regering de urgentie van het probleem en het belang van een meer centrale regie op de ondergrond wel voldoende herkent en erkent. Tevens vragen deze leden zich af in welke mate dit wetsvoorstel helpt om de problematiek óp te lossen die de ARK constateert en of de regering bereid is om de aanbevelingen uit het rapport van de ARK integraal over te nemen. Tot slot vragen de leden van de Fractie-Nanninga of het aangenomen amendement van de leden Grinwis en Erkens betekent dat de winning van aardwarmte op geen enkele manier meer zal conflicteren met grondwatervoorzieningen.
 - In antwoord hierop geeft u aan dat u bij het verlenen van vergunningen steeds advies vraagt aan de provincies, o.a. over strategische drinkwatervoorraden, omdat de provincies verantwoordelijk zijn voor bescherming van grondwater voor de drinkwatervoorziening.
 - Verder geeft u aan dat de besluitvorming voor het aanwijzen van toekomstige drinkwatervoorraden door de provincies, de Aanvullende Strategische Voorraden (ASV's), in volle gang is. U merkt daarbij op dat in enkele provincies de ASV's inmiddels zijn opgenomen in de provinciale verordeningen, in andere provincies is het voornemen om dat te doen voor het einde van 2022.
 - Voorts geeft u aan dat in de Structuurvisie Ondergrond de drinkwatervoorziening en mijnbouwactiviteiten voor de energievoorziening beide als nationaal belang worden aangemerkt, waarbij er een goede balans dient te zijn tussen bescherming van grondwater voor de drinkwatervoorziening en mogelijkheden voor mijnbouwactiviteiten. U geeft daarbij aan dat het feit dat de drinkwatervoorziening een zwaarwegend belang is niet betekent dat drinkwater *altijd en op elke plek* voorrang heeft boven andere belangen. Het gaat om een gezamenlijk afwegingsproces van Rijk en decentrale overheden, waarbij zowel de drinkwatervoorziening als de energievoorziening moeten worden geborgd. Mochten bij deze afweging op regionaal niveau conflictsituaties ontstaan waarvoor geen oplossingen kunnen worden gevonden, dan prevaleert het drinkwaterbelang.

- Ten aanzien van het rapport van de ARK geeft u aan erkentelijk te zijn voor het onderzoek en dat u de aanbevelingen serieus neemt. Sinds het onderzoek is o.a. de nu voorliggende wijziging van de Mijnbouwwet voor aardwarmte ontwikkeld. De wetswijziging zorgt voor meer regie en betere bescherming van het grondwater en komt daarmee tegemoet aan de aanbevelingen van de ARK. Voorts geeft u aan dat naast de wetswijziging de Structuurvisie Ondergrond (2018) een bepalend document is, waarin uw collega van IenW en uw ambtsvoorganger het gezamenlijke ruimtelijk beleid omtrent mijnbouw en drinkwaterwinning hebben vastgelegd. Het uitgangspunt is dat mijnbouwfuncties en drinkwaterwinningen zoveel mogelijk ruimtelijk van elkaar gescheiden worden. Tot slot geeft u aan dat uw collega van IenW vorig jaar de Studiegroep Grondwater heeft opgericht. In deze studiegroep worden de spanningen tussen grondwater en de energietransitie in kaart gebracht en wordt bekeken hoe de regie op activiteiten in de ondergrond nog meer versterkt kan worden. Decentrale overheden, drinkwaterbedrijven en de energiesector zijn hierbij betrokken.
- Ten aanzien van het amendement van de leden Grinwis en Erkens geeft u aan dat wordt uitgesloten dat een drinkwaterwingebied doorboord kan worden. Wel kan het zijn dat onder een drinkwatervoorziening een goede aardwarmtebron wordt gevonden. U geeft aan dat u in dat geval een boring onder de drinkwaterwinning van buiten het beschermingsgebied toe kan staan. Er wordt dan schuin geboord. U geeft daarbij aan dit alleen toe te staan als er geen risico's zijn voor de kwaliteit van het grondwater.